

Mezinárodní konference

"Nová výchova a nová škola v nové Evropě" - rok 1918 a otázka reformy vzdělávání a výchovy v meziválečném období

pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

Praha 20. - 21. září 2018

Mezinárodní konferenci pořádá Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského v Praze v partnerství s Fakultou přírodovědně-humanitní a pedagogickou Technické univerzity v Liberci a ve spolupráci s Pädagogische Hochschule Zürich.

První světová válka, spojovaná s mnoha očekávanými v politické i společensko-kulturní oblasti, měla přinést „rozuzlení“ tehdy pocíťované krize kultury, společnosti a krize výchovy. Reformně společenské úsilí o „novou společnost“ (zaměřené často velmi různorodě) bylo v mnoha společensko-kulturních oblastech zřetelné již na přelomu století a „Velká válka“ byla spojována právě s rozbitím „starého světa“ a prosazením „nového pořádku“. Od poslední třetiny 19. století je patrné zintenzivnění reformně pedagogické diskuse, která se snažila reformovat „starou školu a výchovu“. Přitom „recepty“ na novou výchovu byly značně odlišné. Závisely na osobnostním konceptu žáka a dítěte, z něhož reformní pedagogové vycházeli, či který sami rozvíjeli, ale velmi často souvisely s širším společensko-politickým zázemím pedagogických reformátorů. Reformní koncepty výchovy tak oscilovaly mezi krajně levicovými, sociálně demokratickými, konzervativně křesťanskými a konzervativně národními „projekty“ až po nacionalisticky uzavřené či spirituálně opodstatněné představy. To na jedné straně dynamizovalo reformně orientovanou a společensko-kritickou diskusi, na druhé straně ji nevyjímalo z jejího základního instrumentálního založení – měla přinést „nové modely školy a výchovy“, které nebyly určeny jen k akademickým diskusím či byrokraticko-státnímu „odsouzení“, ale měly se stát výchovnými a vzdělávacími koncepty určenými k realizaci.

Rok 1918 znamenal nejen pro střední Evropu, ale i evropskou a světovou situaci „přepsání“ politického rozložení Evropy a světa, což s sebou neslo výrazné dopady i v společenské oblasti. Nové státy hledaly vhodné školské modely odpovídající situaci po světovém konfliktu a zároveň zohledňující kontinuitu společenského vývoje v nově vzniklých státech. Neměnily se tedy jen hranice či politická uspořádání nových státních útvarů, ale výrazně se změnilo „rozložení sil“ v diskusi o nových cílech výchovy a vzdělávání ve světě probuzeném z „válečného černého snu“ do světa „nového, demokratičtějšího, sociálně spravedlivějšího pořádku“ a to v situaci mnohonárodnostních, kulturně a nábožensky různorodých států.

Konference „*Nová výchova a nová škola v nové Evropě*“ - rok 1918 a otázka reformy vzdělávání a výchovy v meziválečném období analyzuje reformní meziválečné pedagogické dění v šesti následujících okruzích:

- 1) **Koncepce reformy výchovy a společnosti v nově vzniklých evropských státech.** Národní, nadnárodní, obecně humanistické, politické a náboženské argumenty v diskusích o výchovných modelech. Koncepty tělesné, umělecké a osobnostní výchovy – vyváženost výchovy těla, ducha a duše v jednotlivých vzdělávacích konceptech. Eugenicke koncepty a „zdravá výchova“.
- 2) **Proměna pedagogické vědy a „pedagogický transfer“** mezi evropskými zeměmi a Spojenými státy americkými a mezi kulturně, národnostně a nábožensky odlišnými skupinami v mnohonárodnostních státech. Role pedagogických výzkumných ústavů, učitelských spolků, pedagogických společností a dalších institucí a komunit.
- 3) **Sociální emancipace jako cíl vzdělávání a výchovy a role školy v sociální otázce.** Rozvíjení dívčího školství a koedukace, vzdělávání žen. Škola oporou národního a mnohonárodnostního státu. Role náboženského přesvědčení a význam náboženských obcí v otázce výchovy a vzdělávání. Řešení sociálních problémů v novém státě a role škol.
- 4) **Modernizace vyučovacího procesu.** Úloha didaktických pomůcek, učebnic, nových didaktických postupů a pedagogických a psychologických výzkumů. Architektura a vnitřní vybavení školních budov.
- 5) **Národní osvěta, výchova dospělých a výchova v rodině.** Význam osvěty v procesu demokratizace společnosti. Proměny generačního soužití a úlohy rodiny v nových výchovných systémech.
- 6) **Rozvoj školské soustavy v nově vzniklých státech vč. specializovaných škol.** Nově zakládané školy a univerzity; umělecké, vojenské a jinak specializované školy. Školy pro mentálně a zdravotně handicapované.

Příspěvky je možné přihlašovat do 15. března 2018, a to buď na e-mailovou adresu sustova@npmk.cz, nebo na adresu: Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, Valdštejnská 20, 118 00 Praha 1, k rukám Mgr. Magdalény Šustové.

O přijetí příspěvku budete informováni do 15. dubna 2018.

Časový limit příspěvku bude 20 min.

Přihláška na konferenci

"Nová výchova a nová škola v nové Evropě" - rok 1918 a otázka reformy vzdělávání a výchovy v meziválečném období

Jméno a příjmení:

Název příspěvku:

Stručná anotace (max. 350 znaků):

Příspěvek přihlašuji do okruhu (zaškrtněte prosím, příslušný okruh):

- 1) Koncepce reformy výchovy a společnosti v nově vzniklých evropských státech.
- 2) Proměna pedagogické vědy a „pedagogický transfer“ mezi evropskými zeměmi
- 3) Sociální emancipace jako cíl vzdělávání a výchovy
- 4) Modernizace vyučovacího procesu
- 5) Národní osvěta, výchova dospělých a výchova v rodině
- 6) Rozvoj školské soustavy v nově vzniklých státech vč. specializovaných škol

Instituce (název + adresa):

Kontaktní e-mail:

Telefon: